

Miejsce i data sporządzenia dokumentu

Dane nadawcy

Dane adresata

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI (00-950 WARSZAWA
(MIASTO), WOJ. MAZOWIECKIE)

PETYCJA

posługiwanie się podstawą prawną przez organy nadzoru nad komornikiem - osoby uprawnione

Petycja w załączeniu.

Załączniki:

1. [MS.petycja kwestia podawania podstawy prawnej,przez organy nadzoru i doprecyzowanie osób uprawnionych.pdf](#)

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu. Data złożenia podpisu:
2026-06-02T13:49:54.567+02:00

Podpis elektroniczny

2/06/2026

Minister Sprawiedliwości

Wnoszący Petycję:

(Dane

wyłącznie do wiadomości adresata — zgodnie z poniższym zastrzeżeniem)

PETYCJA

w interesie publicznym, w sprawie zmiany przepisów dotyczących nadzoru nad komornikami sądowymi w zakresie obowiązku wskazania podstaw prawnych w pismach i wyjaśnieniach organów nadzorczych oraz jednoznacznego zdefiniowania praw dłużnika do zwrotu nienależnie pobranych środków.

Działając na podstawie art. 2 i art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), wnoszę o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany:

1. **Ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych** (Dz.U. z 2023 r. poz. 1691 z późn. zm.).
2. **Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przedsiębiorstwa komornika i szczegółowych zasad prowadzenia biura komornika** lub wydania nowego aktu wykonawczego regulującego standardy czynności nadzorczych prezesów sądów.

OŚWIADCZENIE O BRAKU ZGODY NA PUBLIKACJĘ DANYCH (KLAUZULA POUFNOŚCI)

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, jako podmiot wnoszący petycję w interesie publicznym, **nie wyrażam zgody na ujawnienie moich danych osobowych** (w szczególności imienia, nazwiska oraz adresu) na stronie internetowej Sejmu RP ani w żadnych publicznie dostępnych rejestrach związanych z procedowaniem niniejszego wniosku. Wnoszę o zanonimizowanie moich danych przed publikacją dokumentu.

Uzasadnienie petycji

Praktyka nadzorcza Prezesów i Wiceprezesów Sądów Rejonowych wykazuje istotną lukę prawną, polegającą na możliwości formułowania pism instrukcyjnych, odpowiedzi na skargi oraz wyjaśnień w sposób całkowicie arbitralny, **pozbawiony podstaw prawnych**.

Jako rażący przykład z praktyki należy wskazać sprawę _____, w której były dłużnik poszukiwał środków z nienależnego zajęcia wynagrodzenia, a które to środki zaginęły. Komornik sądowy _____ uznał, że były dłużnik nie jest uprawniony do ich otrzymania. Gdy o rażących nieprawidłowościach i braku dowodów na to, gdzie znajdują się środki, powiadomiony został Wiceprezes Sądu Rejonowego _____ pan

, organ ten w oficjalnej odpowiedzi sankcjonującej działania komornika stwierdził:

„Przepisy nie zawierają definicji osoby uprawnionej. O tym kto jest osobą uprawnioną decyduje komornik na podstawie okoliczności konkretnej sprawy.”

Pan działając jako organ nadzoru, nie podał żadnych przepisów prawa na poparcie swojej tezy, a swoich twierdzeń w żaden sposób nie odniósł do obowiązującego porządku prawnego. Sytuacja ta jaskrawo dowodzi, że w sprawach skarg na działalność komorników dochodzi do zdarzeń, w których organy nadzoru sądowego akceptują pozaustawową uznaniowość urzędników (w tym wypadku komornika), co prowadzi do jawnego naruszenia praw obywatelskich, utraty majątku przez obywateli oraz poczucia bezkarności funkcjonariuszy publicznych.

Wprowadzenie sztywnego obowiązku powoływania przepisów prawa przez organy nadzorcze oraz doprecyzowanie procedury zwrotu środków nienależnych uniemożliwi wydawanie opinii opartych wyłącznie na subiektywnej ocenie sędziego-nadzorcy i wzmocni zaufanie obywateli do organów władzy publicznej. W szczególności osobom sprawującym nadzór nad komornikami należy zapisać w aktach prawnych, że „osobą uprawnioną do mienia jest właściciel chyba, że przepisy stanowią inaczej”. W szczególności chodzi o zapis w ustawie prawa przewidzianego w art. 21 ust. 1 i art. 64 ust. 1 - 3. W realiach przytoczonego case study należy zapisać w aktach prawnych, że „były dłużnik jest uprawniony do otrzymania własnego majątku od komornika sądowego, który dokona nienależnych zajęć lub transferów majątku byłego dłużnika po zakończeniu postępowania egzekucyjnego”. Obecnie istniejące zapisy w rozporządzeniu ministra sprawiedliwości o „wskazanym rachunku” lub przekazywania środków „przekazem” na rzecz „uprawnionego” podmiotu są stosowane tak, że komornik przekazuje środki innemu podmiotowi niż właściciel np. w likwidacji lub z zajęciami na rachunkach, z wykorzystaniem rach., który nie jest wskazany, a właściciel nie otrzymuje żadnej informacji, a gdy pyta, odsyłany jest do akt egzekucyjnych, w których nie ma dowodów na przekazanie środków do innego podmiotu niż właściciel.

Projekty zmian w przepisach (Draft legislacyjny)

1. Zmiany w Ustawie o komornikach sądowych

W Ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych wprowadza się następujące zmiany:

Art. 1. W art. 166 (dotyczącym czynności nadzorczych prezesa sądu) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Wszelkie pisma, zalecenia powizytacyjne, odpowiedzi na skargi stron oraz wyjaśnienia kierowane przez prezesa sądu, wiceprezesa lub wyznaczonego sędziego do stron postępowania egzekucyjnego bądź do komornika w toku działań nadzorczych, **muszą zawierać jednoznaczną podstawę prawną** wraz z przytoczeniem przepisów prawa, na których organ opiera swoje stanowisko, oraz zwięzłe uzasadnienie prawne.

5. Niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 4, stanowi rażące naruszenie obowiązków służbowych sędziego wykonującego czynności nadzorcze."

Art. 2. Po art. 150 dodaje się art. 150a w brzmieniu:

„Art. 150a [Obowiązek zwrotu środków nienależnych]

1. W przypadku stwierdzenia, że kwoty uzyskane w toku postępowania egzekucyjnego zostały pobrane nienależnie lub w rozmiarze wyższym niż należny, komornik jest zobowiązany do ich niezwłocznego zwrotu **osobie uprawnionej**, którą jest osoba, z której majątku środki te zostały wyegzekwowane (były dłużnik), chyba że odrębne przepisy lub prawomocne orzeczenie sądu stanowią inaczej.

2. Komornik nie posiada uprawnienia do uznaniowego ustalania osoby uprawnionej wbrew dokumentacji księgowej i aktom sprawy egzekucyjnej. Wszelkie wątpliwości w tym zakresie komornik przedstawia sądowi opiekuńczemu lub właściwemu sądowi rejonowemu, wstrzymując wypłatę środków do czasu rozstrzygnięcia przez sąd."

2. Zmiany w aktach wykonawczych (Rozporządzeniu)

W Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania nadzoru nad działalnością komorników sądowych wprowadza się następujące modyfikacje:

§ [X]. Standardy pism nadzorczych

„1. Każde pismo organu nadzoru rozstrzygające o zasadności zarzutów wobec działalności komornika musi spełniać wymogi formalne, w tym zawierać: a) wskazanie badanej sprawy egzekucyjnej (sygnatura Km/Kmp/Kms); b) pełną podstawę prawną działania komornika oraz organu nadzoru; c) odniesienie się do zarzutów skarżącego w oparciu o obowiązujące przepisy Kodeksu postępowania cywilnego oraz ustawy o komornikach sądowych.

2. Zabrania się organom nadzoru formułowania ocen i rozstrzygnięć o charakterze blankietowym, ogólnikowym lub odsyłającym do pozaustawowej uznaniowości komornika, w szczególności w sprawach dotyczących dysponowania środkami finansowymi stron."

Podpis wnoszącego petycję:

/podpis elektroniczny/